

Boligsosial handlingsplan
for
Sunndal Kommune
2015-2018

INNHALDSFORTEGNELSE

1: SAMMENFATTENDE DEL

1.1: Innledning

1.2: Bakgrunn for rullering av boligsosial handlingsplan 2010-2014

1.3: Hovedmål

2: BOLIGPOLITISKE OG ØKONOMISKE UTFORDRINGER I KOMMUNEN

2.1: Befolkningsutvikling i Sunndal

2.2: Befolkningsstruktur og boligbygging

2.3: Kommunale boliger og boliger for vanskeligstilte

2.4: Økonomiske utfordringer

2.5: Husbankens og kommunens låne- og tilskuddsordninger; en oppsummering

2.5.1: Startlån

2.5.2: Boligtilskudd

2.5.3: Tilskudd til etablering i egen bolig

2.5.4: Tilskuddsordninger for tilpasning, utredning og prosjektering

2.6: Taps- og tpsfond

2.7: Husbankens bostøtteordning

2.8: Økonomisk sosialhjelp

3: SAMHANDLING PÅ TVERS AV KOMMUNALE ETATER

3.1: Samhandlingsreformen

3.2: Psykisk helse og rus

3.3: Sosialt og økonomisk vanskeligstilte

3.4: Flyktninger

3.5: Mennesker med fysisk bevegelsehemning og psykiske vansker

3.6: Rehabilitering etter utskrivning fra institusjon/ fengsel

3.7: Konkret samhandlingsprosjekt NAV/PLO

4: BOLIGSOSIALT ARBEID OG INDIVIDUELL PLAN

4.1: Bistand til å beholde boligen

4.2: Aktiv hverdag

4.3: Boligsosiale utfordringer

5: BOLIGSOSIALE TILTAK I SUNNDAL KOMMUNE 2015-2018

6: PRIORITERTE MÅLGRUPPER FOR 2015-2018

6.1: Hovedformål og prioriteringer

6.2: Flyktninger

6.3: Rusmisbrukere

6.4: Ettervern og tilbakeføring fra institusjon

7: FORSLAG TIL VIDERE TILTAK FOR SUNNDAL KOMMUNE 2015-2018

1: SAMMENFATTENDE DEL

1.1: Innledning:

I kampen mot fattigdom har regjeringen satt i verk ulike tiltak som skal bedre levekårene og inntektene til utsatte grupper i samfunnet. Siden 2003 har norske kommuner hatt mulighet til å søke tilskuddsmidler for å styrke og utvikle tjenester i bolig for bostedsløse fra Husbanken. Hovedmålet for tilskuddsordningen er å utvikle et bedre kommunalt tjenestetilbud til vanskeligstilte for oppfølging i egen bolig ved å tilby brukermedvirkning, individuell plan og vedtak på oppfølgingstjenester. Husbankens overordnede visjon er at alle skal bo trygt i et godt bomiljø, og er derfor en viktig samarbeidspartner for kommunen når man skal søke å hjelpe vanskeligstilte på boligmarkedet.

Sunndal kommunes boligsosiale handlingsplan gjelder fram til utgangen av 2014, med innstilling om at den skal rulleres annen hvert år. Den boligsosiale handlingsplanen omfatter boliger og tiltak for de gruppene i befolkningen som av økonomiske eller andre årsaker ikke er i stand til å skaffe seg, eller beholde en tilfredsstillende bolig på egen hånd. Dette er en revidert utgave av boligsosial handlingsplan for 2010- 2014, og oppdaterer status på boliger og botiltak for handlingsplanens gruppe.

Boligsosial handlingsplan legger føringer for hvordan Sunndal kommune imøtekommer det stadig økende behovet for boliger og botiltak for de gruppene i befolkningen som har vanskeligheter med å skaffe seg eller beholde en bolig på egen hånd. Etablering på boligmarkedet blir stadig vanskeligere for den delen av befolkningen som står svakest økonomisk, fordi boligprisene har steget mye. Særlig kan dette føre til at barn og unge i familier rammes hardere, da mangel på tilfredsstillende bolig vanskeliggjør oppvekstvilkårene for disse barna.

Stortingsmelding nr 49 (1997/98) oppfordrer alle kommuner til å lage en tverrsektoriell handlingsplan for å beslutte strategier og prioriteringer for å løse situasjonen for vanskeligstilte i boligmarkedet gjennom å ta i bruk den samlede sett av virkemidler som en har i Husbankens og kommunens tilskudds- og lånemidler.

Staten satser på å bedre boligsituasjonen for vanskeligstilte på boligmarkedet, og har tilrettelagt for gode finansieringsordninger gjennom Husbanken. Kommuner som har boligsosiale handlingsplaner tilgodeses i større grad med

tilskuddsmidler fra Husbanken. Boligtiltak kan bidra til å redusere den enkeltes og kommunens utgifter til bolig gjennom å kombinere lånefinansiering, boligtilskudd og statlig bostøtte.

En utfordring i dette er at spesielt tilskuddsrammene til utbedring og tilpasning er for lave, hvor det blir en vurdering hvert år om det skal gis små tilskudd til flere eller noen få større tilskudd der behovene er spesielt store.

Det er fremdeles et mål for planarbeidet at kommunen utvikler en oversikt over de ulike gruppene og deretter et styrings- og planleggingsmiddel for å møte disse gruppernes boligbehov og boligutfordringer.

I Sunndal kommune er det NAV Sunndal som har ansvaret for de fleste økonomiske boligsosiale virkemidler, noe som anses som en god løsning da mange av de som har behov for bistand på dette området, allerede er brukere av NAV Sunndal.

1.2: Bakgrunn for rullering av boligsosial handlingsplan 2010-2014:

I utgangspunktet har alle innbyggere et ansvar for å skaffe seg og finansiere egen bolig. Likevel finner man at økonomiske, sosiale, fysiske eller psykiske problemer gjør at en del mennesker har vansker med å skaffe seg egen bolig, og/ eller beholde egne boliger. I denne reviderte utgaven av boligsosial handlingsplan for 2010-2014 vil man se en mer tverrfaglig tilnærming, hvor et samarbeid på tvers av kommunens tjenester vil kunne bidra til å fremskaffe et best mulig tilbud for handlingsplanens målgrupper.

Man rullerer boligsosial handlingsplan fordi boligmarkedet er i stadig endring, og behovene endres i takt med dette. En rullering av boligsosial handlingsplan kan bidra til å høyne bevisstheten om hvordan det går med iverksatte tiltak, hvordan behovene har endret seg og hvordan iverksatte virkemidler bør justeres. Samtidig er boligsosial handlingsplan et klart signal fra kommunens politiske myndigheter om hvordan man ønsker at låne- og tilskuddsordningene skal praktiseres i kommunen.

Stortingsmelding nr. 49 (1997/98) oppfordrer alle kommuner til å lage en tverrsektoriell handlingsplan for å beslutte strategier og prioriteringer for å løse situasjonen for vanskeligstilte i boligmarkedet. Dette skulle gjøres gjennom å ta i bruk det samlede sett av virkemidler som en har i Husbankens og kommunenes tilskudds- og lånemidler.

1.3: Hovedmål:

Hovedmålet med boligsosial handlingsplan er å lage en samlet plan for hvordan vanskeligstilte på boligmarkedet kan bli hjulpet til å skaffe seg egen bolig, og/ eller hvordan de skal kunne bli boende i boligen.

De sentrale målsettingene for planen deles inn slik:

- Gi innsikt i boligpolitiske og økonomiske utfordringer i kommunen
- Gi innsikt i de virkemidler som finnes på kommunalt og statlig nivå
- Samle boligpolitikken på færrest mulig punkter i kommunen
- Søke å skape en målrettet og effektiv bruk av virkemidlene/ tiltakene
- Evaluere iverksatte virkemidler/ tiltak

2: BOLIGPOLITISKE OG ØKONOMISKE UTFORDRINGER I KOMMUNEN

2.1: Befolkningsutvikling i Sunndal:

Befolkningsutviklingen i Sunndal har vært relativt stabil de siste 10-15 årene, med begrensede svingninger mellom 7.100- 7.500 innbyggere. Det er ingen grunn til å tro at utviklingen vil endre seg særlig mye i årene fremover, selv om dette naturlig nok er avhengig av de sentrale samfunnskonjunkturer. Svingninger i arbeidsmarkedet og befolkningsutviklingen har betydning for pris og etterspørsel etter boliger.

Befolkningsantallet i Sunndal kommune er stabilt, og det er ingen indikasjoner på at befolkningsantallet vil fluktuere i årene framover. Den boligpolitiske planen legger derfor til grunn at befolkningstallet vil ligge på omtrent samme nivå som tidligere.

2.2: Befolkningsstruktur og boligbygging:

Befolkningsstrukturen i dag er slik at flertallet i kommunen er bosatt i eller nær sentrum av Sunndalsøra, med grendesentre i Ålvundfjord, Ålvundeid, Øksendal, Grøa og Gjøra. Det er ingenting som tyder på at den generelle strukturen vil endre seg, selv om effekten av ny tunnel til Ålvundeid/Ålvundfjord kan endre dette over tid. Trykket på boliger er størst i sentrum.

Boligbyggingen, i form av eneboliger, har et mindre omfang nå enn for noen år siden, da det er få ledige tomter i sentrumsområdet, der de fleste ønsker å bo. Det er en viss omsetning av eneboliger da eldre mennesker velger å selge sine eneboliger for deretter å flytte inn i blokkleiligheter i sentrum. Boligbyggingen av større boliger som blokker og flerfamiliehus er moderat, og vil etter all

sannsynlighet fortsette slik dersom det blir enda større trykk fra eldre som ønsker å flytte fra enebolig til blokkleilighet.

Samlivsbrudd og en tendens til at stadig flere velger å bo alene, har ført til et økende behov for mindre boliger. Familiesammensetningen og endringer i denne vil ha konsekvenser for kommunens boligpolitikk, og man ser et større behov for familieleiligheter og mindre leiligheter for enslige. Husstandens sammensetning er isolert sett ikke noen stor utfordring i seg selv, men flere samlivsbrudd fører til et større behov for bistand til bolig og/ eller generell økonomisk bistand.

2.3: Kommunale boliger og boliger til vanskeligstilte:

Sunnadal kommune har som mål å ha *rett bolig til rett formål*. Dette må ses i sammenheng med de ulike boligbehovene kommunen sine innbyggere har. I dag blir søknader om kommunal bolig rettet mot den tjenesten som disponerer den aktuelle boligen, mens tildelingen blir gjort av eiendomstjenesten. De fleste av de kommunale gjennomgangsboligene blir leid ut til vanskeligstilte som ikke har mulighet til å leie eller kjøpe annen privat bolig. Man ønsker at flest mulig skal eie egen bolig, og i de siste årene har stadig flere fått mulighet til å kjøpe den kommunale boligen de tidligere har leid, ved å gi mulighet for startlån via Husbanken.

Vanskeligstilte i kommunen har problemer med å skaffe seg egen bolig på det private markedet. For det første er det få gjennomgangsboliger tilgjengelig da det er stor pågang på kommunale boliger. For det andre er de fleste av de kommunale gjennomgangsboligene lite hensiktsmessige for enslige mennesker, da det ofte er store leiligheter som passer for små familier. Vanskeligstilte har behov for små leiligheter som er mer tilpasset den enkelte, hvor opplæring/boveiledning blir overkommelig. Sunndal kommune tar derfor sikte på å føre en boligpolitikk som gir tilgang på boliger tilpasset de mange brukergruppene i kommunen.

Det er videre en utfordring at en stor del av boligene i Sunndal er i borettslag der det må søkes borettslagets styre om tillatelse til å leie eller kjøpe bolig i borettslaget. Blant de brukere Sunndal kommune har så finnes det personer der borettslaget kan ha skjellig grunn til å nekte kjøp eller leie, noe som vanskeliggjør en helhetlig utnyttelse av boligene.

2.4: Økonomiske utfordringer:

Boligprisene i Sunndal gikk vesentlig opp for en del år tilbake, og har holdt seg på et relativt høyt nivå siden. I forbindelse med finanskrisen i 2008 gikk prisene noe ned, men har nå normalisert seg på et nivå som oppfattes som normalt i forhold til de økonomiske forholdene til folk i kommunen. Det er likevel grunn til å anta at befolkningskonsentrasjonen i sentrum vil bidra til å holde boligprisene på et rimelig høyt nivå. Dette nivået i boligpriser tilsier at flere vil ha behov for startlån, og kapitalbehovet fra Husbanken vil være relativt høyt også i årene som kommer. I en del tilfeller vil startlån ikke bare være toppfinansiering, men også være fullfinansiering for personer som ikke får ordinært banklån til bolig. I dag kreves det at man har 15 % i egenkapital for å få lån til huskjøp, noe som naturlig nok fører til at mange ikke har mulighet til å få lån i vanlige banker.

Husbankens og kommunens ulike låne- og tilskuddsordninger har reglementer og regler som sier noe om prioriteringen og bruken av de ulike ordninger. Videre vedtas det årlig av Stortinget hvilke prioriteringer Husbanken skal gjøre i sin finansiering av ulike typer boliger og hvilke grupper som skal prioriteres det enkelte år. Dette betinger en årlig gjennomgang av Husbankens prioriteringer i januar måned for å sikre at sentralt vedtatte retningslinjer blir fulgt opp, og at mulighetene gjennom statlig finansiering utnyttes maksimalt. Det må foreligge en målsetning om at vanskeligstilte hjelpes med tilskudd og lån, og at det i tillegg til dette foreligger en tilstrekkelig og planmessig oppfølging av den enkelte. Det må foreligge en individuell behovsvurdering i forhold til boevne, økonomi, disponering av midler og annen bistand som sikrer den enkelte muligheten til å få bistand til å beholde boligen.

2.5: Husbankens og kommunens låne- og tilskuddsordninger; en oppsummering:

Økonomisk rådgivning og gjeldsrådgivning skal bidra til kontroll over egen økonomi. Kontroll over personlig økonomi er et viktig bidrag for å beholde bolig over tid. Alle kommuner er forpliktet til å ha et tilfredsstillende tilbud om råd og veiledning til personer med økonomiske problemer. Økonomisk rådgivningstjeneste er hjemlet i Lov om Sosiale tjenester i Nav.

For personer som ikke evner å styre sin egen økonomi, kan Sunndal kommune tilby en frivillig forvaltning av økonomien, altså en forvaltningsavtale. Forvaltningsavtalen bidrar til å sørge for at faste utgifter blir betalt og at brukeren selv får tilstrekkelige midler til eget underhold. På denne måten sikrer man at færre kommer i fare for å miste bolig.

2.5.1: Startlån:

Startlån er finansiert av midler som kommunen låner fra Husbanken, og som gis videre ut med en rente som er lik den løpende Husbankrenten. Startlån er behovsprøvd, og kan tilbys til økonomisk vanskeligstilte, barnefamilier, enslige forsørgere, personer med nedsatt funksjonsevne, flyktninger og personer med opphold på humanitært grunnlag.

Det kan gis lån til:

- Kjøp av bolig, enten som toppfinansiering eller fullfinansiering.
- Oppføring av bolig enten som toppfinansiering sammen med grunnfinansieringen fra Husbanken, eller fra andre låneinstitusjoner.
- Refinansiering av dyre lån, slik at husstanden får mulighet til å bli boende i boligen, samt annen refinansieringsbistand som sikrer Husbankens hovedformål om å skaffe eller beholde egnet bolig. Det blir også tatt spesielle hensyn i slike saker til barns behov.

Forutsetningen for å vurdere startlån er at søker skal kunne klare å betjene boligutgiftene over tid, og samtidig ha midler igjen til nødvendig livsopphold. Boligen skal være tilpasset brukerens behov, og boligen skal ikke ha høyere standard enn nødvendig. Startlån sikres med pant i bolig.

Fra 1. april 2014 har Stortinget foretatt endringer og prioriteringer når det gjelder bruken av startlån, selv om de grunnleggende reglene der hovedformålet er å skaffe eller beholde egnet bolig fortsatt er gjeldende.

Det som er nytt er at Stortinget ønsker at startlån i størst mulig grad skal brukes mot de minst bemidlede i kommunen, både i forhold til anskaffelse av bolig, men også når det gjelder andre tiltak som kan lette den økonomiske hverdagen til disse gjennom refinansiering.

Dette er vurderinger som allerede har vært i bruk i Sunndal kommune i flere år, og dette legitimeres nå på en positiv måte.

To andre forhold som det er verdt å merke seg er at det nå kan gis inntil 50 års avdragstid på lån, med spesiell fokus på de som har lav varig inntekt og som derfor trenger lengre nedbetalingstid.

Ut fra de endrede retningslinjer så vil dette bety å flytte fokus vekk fra det som tidligere het etableringslån, dvs finansiering av egenkapital på 10-15% for «vanlige» søkere, og over til en klar sosial prioritering av startlån.

Dette er, som sagt, helt i tråd med hvordan Sunndal kommune har prioritert bruken av startlån de senere årene.

2.5.2: Boligtilskudd:

Husbanken gir, etter søknad fra den enkelte kommune, tilskuddsmidler til videre utdeling fra kommunen. Boligtilskuddet er delt i to adskilte tilskuddstyper som tildeles separat og som ikke kan overføres. Dette gjelder tilskudd til etablering og tilskudd til tilpasning.

En annen tilskuddsform som administreres og behandles av Husbanken selv er tilskudd til prosjektering.

Hovedutfordringen med tilskuddsordningen er at det er stilt relativt små midler til rådighet, slik at det enkelte tilskuddsbeløp derfor blir noe lavere enn ønskelig. Det som er retningsgivende er at tilskudd på inntil kr 40.000,- gis uten at søkerne må stille pant for beløpet, mens beløp ut over dette krever pant.

Tilskuddene avskrives som en generell regel over 10 år, slik at ved utløpet av perioden så er tilskuddet helt avskrevet.

2.5.3: Tilskudd til etablering i egen bolig:

Tilskudd til etablering i egen bolig er en ordning som skal bidra til å skaffe egnede boliger for vanskeligstilte på boligmarkedet eller å sikre at man kan bli boende i egnet bolig. Tilskuddet gis til vanskeligstilte med varig lav inntekt og som ikke er i stand til å betjene fullt lån til egnet bolig.

2.5.4: Tilskudd til tilpasning av bolig:

Dette er en tilskuddsordning som har som formål å bidra til at boligen tilpasses slik at beboerne kan bli boende lengst mulig i egen bolig. Dette brukes hovedsakelig til ombygging av bolig, tilpasning til rom som gjør at beboerne kan bo på ett plan og fjerning av terskler m.v. Ordningen brukes mest til hjelp for de som har forflytningstvansker og/eller andre fysiske utfordringer knyttet til boligen.

2.6: Taps- og tapsfond:

Det står kommunen fritt å søke Husbanken om avsetningsmidler til tapsfond på ordinært vis, da startlån er en mer risikoutsatt låneform enn ordinære lån. I Sunndal kommune har det vært få slike tap på utlån. Det mest vanlige er at lånene innbetales på vanlig måte, selv om det vil være noen purrerunder for enkelte. Risikoen er størst i de tilfeller hvor det enten skjer noe med låntaker som reduserer hans betalingsevne, eller i de tilfeller hvor søkerens betalingsevne/ vilje er overvurdert i utgangspunktet. Oppfølgingsrutiner i slike saker er derfor viktig. Her er det etablert et godt samarbeid mellom NAV og Sunndal kommunes økonomiavdeling.

NAV Sunndal oppfatter det likevel slik at startlån og tilskuddsordninger er gode og velferdsmessige virkemidler, og risikoen for tap må anses som akseptabelt i forhold til den totale virkning som ordningene har på å utjevne forskjeller og bidra til at fattigdommen avskaffes i størst mulig grad; jfr. Regjeringens fattigdomssatsing.

2.7: Husbankens bostøtteordning:

Husbankens bostøtteordning er et tradisjonelt og tradisjonsrikt virkemiddel for å utjevne boligforskjeller i Norge. Bostøtteordningen er behovsprøvd og tilgodeser de svakeste gruppene med midler til å betale sine bokostnader. En ser at de aller fleste som får startlån eller utbedringstilskudd er berettiget bostøtte med bakgrunn i sin økonomiske situasjon.

Bostøtten er en verdifull del av kjeden som skal bidra til at innbyggerne skaffes bolig eller blir i stand til å beholde den boligen de har. Det kan likevel virke som om inntektsgrensen for rett til bostøtte kunne vært hevet noe, da den fremdeles ikke favner de deler som er utsatt i forhold til marginal inntekt kontra store bokostnader. Dette er en samfunnspolitikk som ligger utenfor rammen av Boligpolitisk handlingsplan for Sunndal kommune.

I 2013 kom Ny lov om bostøtte som skal bidra til å styrke personvernet, forenkle regelverket og gjøre det mer brukervennlig og tilgjengelig. De mest sentrale endringene i lovverket er:

- Automatisk etterprøving av inntektsgrunnlaget.
- Statens innkrevingsentral skal inndrive tilbakekrav.
- Krav om at alle over 18 år må samtykke til behandlingen av personopplysninger.
- Krav om informert samtykke når bostøtten utbetales kommunen (transport).

- Retten til «tvungen transport» opphører.
- En klagenemnd skal behandle saker på bostøttevedtak.
- Endringer når søker har hatt inntektsnedgang.

2.8: Økonomisk sosialhjelp:

En viss del av befolkningen er avhengig av økonomisk sosialhjelp for å kunne opprette et forsvarlig livsopphold. Dette kan være hjelp til å betale f.eks. husleie og strøm.

3. SAMHANDLING PÅ TVERS AV KOMMUNALE TJENESTER

Arbeidet med å fremskaffe og tildele gjennomgangsboliger er lagt til eiendomstjenesten. Gjennomgangsboliger tildeles med inntil 3 års leiekontrakt, og man vurderer boligsøknadene også med tanke på kjøp av bolig med hjelp av kommunens låne- og tilskuddsordninger, og med tanke på tilskudd/ lån til tilpasninger der boligsøkere eier egen bolig.

Man ser et behov for endring i tildelingen av de kommunale gjennomgangsboligene. Vurderinger av hvilken bolig som er best egnet for den enkelte bør gjøres av fagpersoner som evner å se den enkeltes behov i en større og samlet sammenheng, og som på samme tid vet hvilke boliger som er tilgjengelige. I tillegg har mange vanskeligstilte behov for biveiledning og hjelp til å bli boende i boligen. NAV/Sunndal kommune har hatt tilskuddsmidler fra Fylkesmannen til boligsosial veiledning som har vært svært positivt for kommunen. Det bør derfor opprettes en permanent fast overordnet biveilederstilling, da dette anses som en god investering til hjelp for brukere og til en styrket ivaretagelse av både kommunale og private boliger.

3.1: Samhandlingsreformen:

Samhandlingsreformen er en ny folkehelselov som skal styrke kommunenes ansvar for forebygging og helsefremmende arbeid i alle samfunnssektorer, hvor en felles lov for helse- og omsorgstjenestene i kommunen skal samle kommunenes plikter. Dette skal igjen føre til at folk skal få bistand til koordinering av behandling og oppfølging, og gjøre tilbudet i kommunene bredere.

Kommunen har størst utfordringer med å finne egnet bolig for personer med dobbeltdiagnoser (rus/ psykiatri) og personer med manglende eller sterkt redusert boevne (manglende kunnskap om å bo, svak eller ingen inntekt). Det

levnes derfor ingen tvil om at man ser et økende behov for tverrfaglig samarbeid i kommunen.

3.2: Psykisk helse og rus:

Samhandlingsreformen understreker at mennesker med rusproblemer og psykiske lidelser er grupper som ofte har behov for flere tjenester fra ulike tjenesteytere, på tvers av nivåer og sektorer, gjerne samtidig. Det levnes ingen tvil om at mennesker med rus- og/ eller psykiske problemer ofte sliter på det boligsosiale området. Økonomi, døgnrytme, ernæring og stabilitet er gjerne problemområder for denne pasientgruppen, noe som igjen medfører at et godt samarbeid på tvers av kommunens tjenester er nødvendig. God samhandling på tvers av kommunale tjenester er spesielt viktig for denne gruppen.

Bolig vurderes som helt avgjørende for vanskeligstilte, samtidig som det er komplisert å utforme tiltak som fungerer godt nok. Uten et tilfredsstillende botilbud finner disse menneskene ofte andre løsninger som over tid kan forsterke problematikken. Samhandlingsreformen tar sikte på å forsterke bo- og tjenestetilbudet for mennesker med psykiske lidelser og rusmiddelavhengighet, mennesker som ikke oppnår egnet bolig og mennesker som har behov for døgnbaserte tjenester der de ikke bor i institusjon. I tillegg skal samhandlingsreformen lette det boligsosiale arbeidet i kommunen ved å øke samarbeidet på tvers av tjenestetilbudene.

Boligsituasjonen til mennesker med rusproblemer og psykiske lidelser er svært variabel, også i Sunndal kommune. Det er åpenbart at rusmiddelavhengige med psykiske lidelser ofte står i fare for å miste sin bolig, da disse ofte mangler boevne og deres livsførsel fører til at de havner i konflikt med utleier/ naboer. Bistandsbehovet for denne gruppen er stort, og det er derfor behov for bistand- og oppfølging i tilpassede boliger.

3.3: Sosialt og økonomisk vanskeligstilte:

Økonomisk vanskeligstilte har ofte behov for en rimelig bolig hvor det gis veiledning i personlig økonomi fra NAV. I løpet av de siste årene har Sunndal kommune ved NAV Sunndal bidratt til at stadig flere, gjennom bruk av startlån, har fått mulighet til å kjøpe tidligere leid kommunal bolig.

3.4: Flyktninger:

Bosatte flyktninger i Sunndal kommune har samme krav og rettigheter til bolig som øvrige innbyggere. Mange av de som bosettes har ikke bodd i en ordinær

bolig på flere år, og har derfor et stort behov for å lære å bo. Det å ta ansvar for egen bolig er en del av integreringen, og er ressurskrevende.

Et overordnet mål er at flyktninger integreres i de ordinære bomiljøene i kommunen, og dermed unnlater man å samle disse i egne deler av sentrum. Man ser at Sunndal kommune langt på vei har lyktes i bosettingen av flyktninger, og at det boligpolitiske arbeidet som blir gjort for denne gruppen må opprettholdes på samme nivå som tidligere.

Sunndal kommune bosetter mange enslige flyktninger, og det er derfor et stort behov for små boenheter. Bosetting av mindreårige flyktninger er et utfordrende arbeid med tanke på bolig, da botrening, tilsyn og oppfølging ofte er nødvendig.

3.5: Mennesker med fysisk bevegelseshemming og/ eller psykiske vansker:

I Sunndal kommune bor de fleste med fysiske og/ eller psykiske lyter i egnede boliger eller på pleieinstitusjoner. Noen av disse får etter en tid behov for bistand til å skaffe seg egen bolig, da de etter en tid er i stand til å klare seg selv enten med eller uten annen hjelp. Særlig for de fysisk utviklingshemmede er utbedringstilskudd et godt virkemiddel for å sikre at de kan bli boende lengst mulig i egen bolig.

Utviklingshemmede og mennesker med bevegelsesvansker har ofte behov for bolig med høy grad av bistand, og de er ofte stabile i boligen over lang tid. Boligen bør derfor ha en universell utforming for å møte beboerens fremtidige behov. Det er lite omløp av slike boliger, og Sunndal kommune har et jevnlig behov for nye boliger for denne gruppen.

3.6: Rehabilitering etter utskrivning fra institusjon:

Husbanken ønsker å prioritere denne gruppen, da dette er mennesker som ofte ikke har en bolig å flytte inn i etter utskrivning. Mange tvinges til å benytte seg av midlertidige løsninger hvor en av farene er at det vil være lett å komme tilbake til et belastet miljø. Egen og egnet bolig for mennesker som er utskrevet fra institusjon er en viktig del av integreringen, og vil ofte kreve oppfølging, gjerne i form av kvalifisert botrening.

3.7: Konkret samhandling NAV/Pleie- og Omsorgstjenesten

Etter søknad fra de to ovennevnte tjenester har Fylkesmannen gitt prosjektmidler til en stilling for 2014, og hvor man kan forvente årlige tilskudd i de neste tre årene.

Tilskuddet er gitt til et samarbeidsprosjekt mellom de to tjenestene på områdene rus og psykiatri slik at tjenestene kan samhandle og samordne sine tjenester som ofte gis av begge tjenester mot de samme brukere.

Ved et vellykket prosjekt kan det, som nevnt, ligge både langsiktige økonomiske tilskudd til kommunen, men viktigst av alt så vil dette kunne føre til at brukerne får en samordnet og kvalitativt bedre tjeneste fra kommunen. Målsettingen er derfor å bruke tidlig høst til utarbeiding av planen, og dermed komme i posisjon til å utvikle dette videre de kommende årene. Det er allerede utarbeidet skisse til felles oppfølgingsplan og dette arbeidet prioriteres i begge tjenester.

Grunnen til at dette nevnes i denne planen, er at dette prosjektet vil berøre flere sentrale brukere i forhold til boligsosialt arbeid og dermed være en måte å tilnærme seg de ulike problemstillinger i skjæringspunktet mellom bolig, økonomi og rus/psykiatri. Prosjektet må likevel bearbeides ytterligere med tanke på forankring og et klart mandat som sikrer at målet om samordning av tjenester mot brukere blir oppfylt.

4: BOLIGSOSIALT ARBEID OG INDIVIDUELL PLAN

«På vei til egen bolig» er regjeringens strategi for å forebygge og bekjempe bostedsløshet. Det å ha en bolig er et grunnleggende behov, og boligsosialt arbeid i kommunen er et viktig virkemiddel for å hjelpe sosialt utsatte grupper med å skaffe seg og beholde en bolig. Inkludert i dette arbeidet er bruk av boligsosiale virkemidler, økonomiske støtte-, låne- og tilskuddsordninger, booppfølgingstjenester og kommunale utleieboliger.

Lov om sosiale tjenester gir rettigheter til alle uansett diagnose og brukergrupper. I tillegg er retten til Individuell plan (IP) stadfestet i flere lovverk, og gjelder alle som har behov for langvarige og koordinerte tjenester. IP skal bidra til å gi et helhetlig tilbud, hvor tjenesteapparatet skal legge til rette for brukermedvirkning.

Boligsosialt arbeid er rettet mot mennesker som kan ha behov for hjelp i en lengre eller kortere periode i livet:

- Nyetablerte mennesker som har fått tildelt kommunal bolig, og som trenger støtte og hjelp i den første fasen av etableringen
- Mennesker i ettervernfasen
- Mennesker med psykiske lidelser

- Mennesker med dobbeltdiagnoser i forhold til rus og psykiske lidelser
- Mennesker med bolig- og tilpasningsproblemer
- Bostedsløse

Det overordnede målet for boligsosialt tiltak er å hjelpe vanskeligstilte på boligmarkedet til å finne en best mulig egnet bolig for den enkelte, samt å legge til rette for at vedkommende kan bli boende i boligen.

For å oppnå dette trengs flere delmål:

- Sørge for at kommunen har tilpassede leiligheter.
- Brukerne av boligsosial tjeneste skal settes i stand til å bo i egen bolig.
- De kommunale boligene skal bli bedre ivaretatt av den enkelte bruker for å redusere kommunens vedlikeholdsbehov og evt erstatningskrav mot den enkelte bruker.
- Sørge for at den enkelte bruker skal få en tilrettelagt oppfølging og biveiledning ved å sikre at boevnen blir best mulig, og dermed gi brukerne størst mulig trygghet og stabilitet.

4.1: Bistand til å beholde boligen:

I følge Lov om Sosiale tjenester i NAV er kommunen forpliktet til å medvirke til å skaffe bolig til personer som ikke selv kan ivareta sine interesser på boligmarkedet. Lov om sosiale tjenester kapittel 3, § 15 sier: *kommunen i arbeids- og velferdsforvaltningen skal medvirke til å skaffe boliger til vanskeligstilte personer som ikke selv kan ivareta sine interesser på boligmarkedet.* Videre sier loven i § 27: *Kommunen er forpliktet til å finne midlertidig botilbud for dem som ikke klarer det selv.*

Målsettingen med individuell biveiledning er å øke boevnen for utsatte grupper. Biveiledning har derfor ulikt omfang for den enkelte. Mange brukere har sammensatte behov og trenger bistand fra ulike deler av det kommunale tjenesteapparatet. Boligsosialt arbeid er virkningsfullt fordi det bidrar til å øke den enkelte sin bokompetanse. Koordinering av tjenester for den enkelte brukeren og koordinering av tjenesteapparatet bør derfor bli en kommunal prioritering i årene framover.

Det er behov for å styrke samhandlingen mellom de ulike tjenestene på flere nivåer, og samtidig sikre kunnskapen og kompetansen om de ulike samarbeidspartenes tjenester, roller og erfaringer. Brukerne bør oppleve at tjenesten som blir gitt er forutsigbar, stabil og helhetlig.

Sunndal kommune har i flere år brukt IP som virkemiddel for brukere som har behov for langvarige og koordinerte tjenester. I de tilfeller hvor brukeren har behov for tilbud fra flere tjenestegrupper i kommunen, har tjenesteyterne plikt til å samarbeide for å lage en plan for mål og virkemiddel for den enkelte. Søknaden sendes til Koordinerende enhet i kommunen, som tar beslutningen basert på faglige vurderinger. Det er viktig å få implementert individuell plan i samarbeidet på tjenestenivå også innenfor boligsosialt arbeid. Brukermedvirkning er en forutsetning for boligarbeidet, så vel som tjenesteyting for øvrig.

4.2: Aktiv hverdag:

Aktiv hverdag er et lavterskeltilbud for personer som av ulike årsaker har falt utenfor det ordinære arbeidslivet. Aktiv hverdag er et kommunalt tilbud drevet med statlige midler og prosjektmidler fra helseforetaket og Fylkesmannen. Tilbudet har vært til stede i flere år allerede, men ble et av NAV Sunndal sine satsningsområder høsten 2013. Aktiv hverdag flyttet inn i nye lokaler høsten 2013, og har siden da vært i stadig utvikling.

Aktiv hverdag har i dag fem ansatte:

- Driftsansvarlig i 100 % stilling (prosjekt statlige midler)
- Rusmedarbeider i 100 % stilling
- Boligsosialt i 50 % stilling
- Rusmedarbeider/ fysisk aktivitet i 75 % stilling (prosjektmidler)
- Arbeidsleder i 50 % stilling

Deltakerne ved Aktiv hverdag er søkt inn via NAV Sunndal. Alle deltakerne ved Aktiv hverdag har aktivitetsplan og/eller Individuell plan. Man samarbeider tett med aktuelle tjenesteytere innad i kommunen (psykisk helse, hjemmetjenesten, eiendomstjenesten), og utvikler samtidig et samarbeid med andre instanser for å sikre deltakerne et individuelt tilpasset tilbud.

Aktiv hverdag ønsker å øke livskvaliteten for den enkelte ved å gi mulighet til å trene på ferdigheter på veien tilbake til samfunnet og en eventuell framtid i det ordinære arbeidslivet. Man tilbyr oppfølging i hjemmet hvor utadrettet virksomhet er en del av de ansatte sine arbeidsoppgaver.

Aktiv hverdag gir deltakerne:

- Struktur i hverdagen, noe fast å gå til
- Boveiledning

- God ernæring
- Fysisk aktivitet
- Motivasjon for endringsarbeid
- Individuelt tilpassede aktiviteter
- Arbeidstrening

Hver deltaker har sin faste kontaktperson ved Aktiv hverdag, som er valgt ut fra den enkelte sin problematikk, og denne kontaktpersonen er bindeleddet til NAV Sunndal. Kontaktpersonen har ukentlige samtaler med den enkelte deltakeren og bistår på samarbeidsmøter med andre tjenester for best mulig samhandling.

De daglige aktivitetene ved Aktiv hverdag er alltid individuelt tilpasset og man ønsker å tilby en trygg base med fagkompetanse og menneskekunnskap. Deltakerne får trene på sine ferdigheter, utvikle interesser, samtidig som de får arbeidsrettet kompetanse med arbeid som mål.

I tillegg tilbyr Aktiv hverdag praktisk rettede oppgaver som snekring, småreparasjoner, postlevering, maling og kjøreoppdrag. Fysisk aktivitet og fokus på ernæring er en prioritet, da man ser at mange av brukerne har dårlig helse og dårlig ernæring. Man tilbyr derfor turer, styrketrening, ernæringsråd og et daglig måltid som kan bidra til bedre fysisk og psykisk helse. Videre tilbys det kurs i privatøkonomi på Aktiv hverdag.

4.3: Boligsosiale utfordringer:

Lov om sosiale tjenester i NAV har som formål å bedre levekårene for vanskeligstilte slik at den enkelte får mulighet til å leve og bo mest mulig selvstendig. Personer som av ulike grunner ikke har evne eller forutsetning for selv å kunne ivareta sine daglige gjøremål og ellers overholde de forpliktelsene som er knyttet til det å bo, har mulighet til å få hjelp til disse utfordringene fra kommunen. Om vedkommende har behov for praktisk bistand eller veiledning er avhengig av hvilke begrensninger denne personen har. Ofte vil personer med manglende erfaring med å bo i egen bolig ha behov for både bistand og veiledning for å få erfaring og kompetanse til å bo og leve selvstendig.

I Sunndal kommune har man stadig utfordringer i forhold til mennesker med boligsosiale utfordringer. I november 2012 ble det ansatt en boveileder i 50 % stilling ved NAV Sunndal. Boveilederen har bistått vanskeligstilte med individuell oppfølging, motivasjonsarbeid og veiledning både i de private

hjemmene og på Aktiv Hverdag. Hensikten med boveiledning er å styrke den enkeltes funksjonsevne og den enkeltes muligheter for å ta ansvar for sitt eget liv. Behovet er stadig økende, og for at man best mulig skal kunne bistå NAV Sunndal sine brukere, er det behov for en veileder i 100 % stilling.

Vi har erfart at det er et omfattende behov for boveiledning i Sunndal kommune. Det er et stort behov for at dette tilbudet videreføres etter endt prosjektperiode.

5.0: BOLIGSOSIALE TILTAK I SUNNDAL KOMMUNE 2015-2018

2011 var det første året det ble søkt om midler fra Arbeids- og velferdsdirektoratet gjennom Fylkesmannen for opprette en stilling direkte rettet mot oppfølging av brukere og beboere i kommunen. Dette var særlig rettet mot rusmisbrukere og andre som hadde behov for boveiledning og annen boligsosial oppfølging. Tiltaket ble underlagt NAV Sunndal med følgende hovedmål:

- Sette brukerne i stand til å bo i en bolig gjennom tett oppfølging, basert på den enkeltes behov.
- Bidra til at boligene blir ivaretatt av den enkelte beboer for å redusere kommunens vedlikeholdsbehov og eventuelle erstatningskrav.
- Bidra til at fordeling av bolig blir mest mulig rettferdig.
- Sørge for en god og hyppig oppfølging og boveiledning til den enkelte for å sikre at boevnen blir best mulig og på den måten gi brukerne størst mulig trygghet og stabilitet.
- Optimalisere samhandlingen mellom de ulike kommunale tjenester som har brukere/felles brukere innenfor de prioriterte gruppene, i første omgang særlig mellom NAV og PLO.

Det levnes ingen tvil om at behovet for tilpassede boliger med individuell booppfølging er stort. I dag yter Sunndal kommune bistand til å beholde boligen på flere nivåer:

- Økonomisk hjelp etter Lov om Sosiale tjenester i NAV.
- Bostøtte som er avgjørende for mange husstander.
- Praktisk hjelp og rådgivning gjennom boveiledning, NAV ved veileder og gjeldsrådgiver
- Aktiv hverdag med aktivisering, motivering og veiledning.

Man ser at en bedre koordinering av tjenester for vanskeligstilte bør være et satsningsområde framover, da en individuell oppfølging på tvers av tjenestene vil bidra til å bedre mestring av utfordringer knyttet til bolig og bosituasjon. Behovet for oppfølging er økende, og fokus på dette bør legges i den videre planperioden. Mange brukere har sammensatte behov og har derfor behov for bistand fra ulike deler av det kommunale tjenesteapparatet. Det virkningsfulle arbeidet som allerede er gjort i prosjektet boligsosialt arbeid er viktig å videreføre.

6.0: PRIORITERTE MÅLGRUPPER FOR 2015-2018

6.1: Hovedformål og prioriteringer

Som nevnt styres låne- og tilskuddspolitikken av Husbankens regler og Sunndal kommunes egne retningslinjer og er prinsipielle og politiske overliggende prioriteringer. Disse går på å skaffe tilfredsstillende boliger eller sørge for at aktuelle brukere kan beholde den boligen de har. I tillegg er det fra 2014 konkret prioritert grupper som har lav varig inntekt hvor ett av virkemidlene er at nedbetalingstiden for lån er høynet til maksimalt 50 år. Den praksis som tidligere har tatt en stor del av lånemidlene, det å toppfinansiere boliger til «alle» er ikke lenger prioritert. Dette er en endring som Sunndal kommune allerede har tatt i bruk og startlånene er endret til å omfatte nesten utelukkende de nye målgrupper,

6.2: Flyktninger:

I Sunndal kommune er det innvandringstjenesten som har ansvar for å bistå flyktninger med å etablere seg. Noen av flyktningene som skal bosettes greier å skaffe seg bolig på det private markedet, enten på egen hånd eller med hjelp fra innvandringstjenesten. I noen få tilfeller leier innvandrerstjenesten bolig, og framleier disse til flyktningene. Dette gjelder særlig for mindreårige mellom 15 og 18 år. Imidlertid blir de fleste bosatt i kommunale boliger, hvor kommunens vedtatte rutiner for boligtildeling gjelder. Kommunen har plikt til å skaffe bolig ved førstegangs bosetting dersom flyktningen ikke har klart det selv. Kommunens ansvar for å skaffe bolig opphører etter dette, men man ser en tendens til at disse fortsetter å bli boende i kommunal bolig også etter at tilskuddsperioden er utløpt.

Kommunestyret vedtar hvor mange flyktninger som skal bosettes hvert år. Dette etter forespørsel fra Integrerings- og mangfolds direktorat (IMDI), og

bosettingen vil derfor ha stor betydning for boligbehovet framover. I 2010-2013 ble det i Sunndal kommune bosatt 169 personer med innvandringsbakgrunn, dette er inkludert de som i denne perioden har kommet på familiegjenforening med allerede bosatte flyktninger. Kommunestyret har vedtatt bosetting av 25 personer pr år 2014-2016, hvor familiegjenforening kommer i tillegg til dette tallet. Dette fører naturlig nok til at behovet for boliger er vesentlig.

Det er viktig at Sunndal kommune fortsetter å utvikle en helhetlig oppfølging av denne gruppen. Den enkelte bruker må få vurdert sin økonomiske situasjon, få veiledning, og få tilstrekkelig informasjon som er nødvendig for å sikre den enkelte å skape sin egen boligkarriere.

6.3: Rusmisbrukere:

Rusmiddelpolitisk handlingsplan for Sunndal kommune 2012-2015 sier følgende om boligsituasjonen for denne gruppen: «Bolig er et helt nødvendig fundament i rehabiliteringen av rusmiddelavhengige. Boveiledning er et nødvendig tiltak overfor flere av de rusmiddelavhengige, for å øke boevnen, og hindre utkastelse fra boligen, men kapasiteten til å drive dette arbeidet er ikke tilstrekkelig i de aktuelle tjenestene».

Sunndal kommune har fram til nå løst boligbehovet for aktive rusmisbrukere ved å tilby kommunal leilighet, i stedet for startlån. Usikkerheten knyttet til aktive rusmisbrukere og evnen til å forvalte egen bolig, er for stor til at man kan tilby startlån.

Denne gruppen har behov for hjelp til å kunne skaffe og beholde egen bolig. En trygg bosituasjon er viktig for stabilisering og rehabilitering. Sunndal kommune har pr i dag ingen leiligheter som er øremerket rusmisbrukere, men NAV Sunndal har som midlertidig løsning valgt å bruke kommunens eiendom i Einangveien 10 som midlertidig bolig for rusmisbrukere og andre vanskeligstilte som har akutt behov for bolig. Lov om sosiale tjenester i arbeids- og velferdsforvaltningen § 27 sier: «*kommunen er forpliktet til å finne midlertidig botilbud for dem som ikke klarer det selv*».

Omsorgsytere for denne gruppen melder om behov for et botilbud for rusmisbrukere. Atferdsproblemer og utagering som fører til rasering og hærverk på leiligheter, gir utslag i store økonomiske tap og stort bruk av ressurser for kommunen. En opprettet byggekomite i kommunen vurderer nå bygging av akuttboliger, uten at disse blir direkte øremerket rusmisbrukere. Det

levnes likevel ingen tvil om at disse boligene oftest vil bli disponert av rusmisbrukere, da disse ofte blir stående uten bolig på grunn av utkastelse fra andre boliger.

Det er en kjent sak at mennesker med rusproblematikk ofte har problemer med å bo og fungere i egen bolig. Tett oppfølging og tilsyn er derfor nødvendig for å opprette bokunnskaper og trygghet. Mange rusmisbrukere har hatt en lang ruskarriere og har rett og slett ikke tillært seg boevner, eller de kan ha glemt tidligere lærte boevner på grunn av sitt rusmisbruk. Regelmessig boveiledning i egnet leilighet vil sette brukeren i stand til å fungere i egen bolig, samt hindre ødeleggelser av bolig og inventar.

«Riggen» i Industriveien 9 ble nedlagt i april 2013. I evalueringsrapporten som ble levert ble det lagt vekt på at beboerne hadde behov for oppfølging og tilsyn.

6.4: Ettervern og tilbakeføring fra institusjon:

Et ordinært liv i en ordinær bolig skal alltid være målsettingen for tilbakeføring etter endt opphold på institusjon. Sunndal kommune har både samarbeidsavtaler og forpliktelser på en rekke områder når det gjelder ettervern og tilbakeføring fra institusjonsopphold i ettervernarbeidet.

For de fleste vil det å ha et trygt sted å bo en avgjørende betydning for å klare å holde seg rusfri. Tilrettelagte boliger hvor boveiledning i videste forstand kan være med på å bidra til at flere tidligere rusmisbrukere holder seg rusfrie. En tett personlig oppfølging av den enkelte, hvor brukeren sine behov for støtte og veiledning er ett av tilbudene man bør forsøke å legge til rette for.

I ettervernfasen er samhandlingsreformen et viktig verktøy ved at man tilbyr bistand ved å koordinere både behandling og oppfølging. Sunndal kommune tilstreber at ingen mennesker i ettervernfasen skal være nødt til å bo i kommunale boliger hvor det allerede er et etablert rusmiljø, da veien fra rusfrihet til rus er kort.

Små og tilrettelagte boliger med tett oppfølging bidrar til å trygge personene som ønsker å fortsette et liv som rusfri. Det å ha en meningsfylt hverdag og samtidig et trygt hjem å hvile i, med den oppfølgingen som trengs, vil bidra til at livet uten rus blir mulig for flere.

7: FORSLAG TIL VIDERE TILTAK FOR SUNNDAL KOMMUNE 2015-2018

1: Gi tilstrekkelig hjelp og oppfølging til vanskeligstilte grupper for å gjøre dem i stand til å bo og beholde egen bolig.

- Sunndal kommune har ingen boliger med heldøgns bemanning for denne gruppen, og man må vurdere i hvor stor grad man har behov for et slikt tilbud. Man bør tilstrebe et ambulerende tilbud, slik at behovet for bemanning/ økt tilsyn er mulig i perioder. Aktiv hverdag er et aktivitetstilbud drevet av Sunndal kommune ved NAV Sunndal, med ansatte som allerede vektlegger blant annet boveiledning, arbeidsrettede aktiviteter, rusforebyggende oppfølging, ernæringsrådgivning. Man bør se etter muligheter innenfor dette området, hvor mulighetene for et økende ambulerende tilbud absolutt er tilstede med økte ressurser.
- Ressurskrevende brukere som har behov for større tilsyns- og veiledningsordninger bør kunne få dekket dette behovet i tilknytning til allerede etablerte døgnbemannet personal i kommunen. Dette vil bli mindre kostnadskrevende, og personalstabens kompetanse vil allerede ha fokus på stabilitet og ressursutnyttelse.
- Sunndal kommune oppretter et eget lager med brukte møbler eller annet inventar man kan få tak i, som igjen utleveres til personer som står i en etableringsfase. Dette kan med fordel legges til Aktiv hverdag.

2: Framskaffe, finansiere og tilpasse boliger til de mest vanskeligstilte gruppene:

- Sunndal kommune bør ha som mål at ingen skal måtte tilbringe tid i midlertidige boligløsninger etter utskrivning fra institusjon. Midlertidig botilbud skal ikke ha en varighet utover tre måneder.
- Akuttboliger skal KUN brukes til akutte løsninger og tildeles etter § 27 i Lov om Sosiale Tjenester i NAV. Personer som bor i akuttboliger, skal i den grad det er mulig oppmuntres til å leie privat bolig, eller søke kommunal bolig fra Sunndal kommune. Personer som ikke har evner til å skaffe seg bolig på eget initiativ skal få hjelp til dette av egnet personell, samt at disse skal bli prioritert når det skal fordeles kommunale boliger.
- Det finnes få egnede boliger for denne gruppen innbyggere i Sunndal kommune, og det er liten tvil om at det er et vesentlig behov for mindre boenheter for både akuttboliger og andre boliger for vanskeligstilte. Sunndal kommune vurderer å bygge nye boliger for vanskeligstilte

personer, og en byggekomite diskuterer nå ulike løsninger. NAV Sunndal har behov for akuttboliger jfr § 27 *Midlertidig botilbud* i Lov om sosiale tjenester i arbeids- og velferdsforvaltningen.

- Fram til nye boliger er på plass benyttes boligene i Einangveien 10 til akuttboliger og midlertidige boliger. Standarden skal være enkel, men likevel fremstå som hensiktsmessig. To av de fire leilighetene i Einangveien 10 skal være enkelt møblert, og kun brukes ved akutte behov.
- Sunndal kommune sin sosiale boligpolitikk er tuftet på det man kan kalle «boligtrappen». Denne beskriver veien for den enkelte gjennom boligsystemet fra akuttbolig til egen bolig med flere mellomstadier. Alle vil ikke ha behov for å gå hele «trappen», da noen kommer inn på nivåer over akuttboliger. Andre vil ikke være i stand til å nå målet om egen bolig av forskjellige årsaker. Målsettingen er likevel at alle skal nå et nivå der de er i stand til å bo slik at varig utleie av kommunal bolig eller leie av privat bolig blir en slags endestasjon.

3: Finansiering, oppgavefordeling, kommunale boliger:

- Oppgave- og ansvarsfordelingen mellom NAV Sunndal og Sunndal kommune fortsetter som før. NAV Sunndal har virkemidlene gjennom Husbankens låne- og tilskuddsordninger samt bostøtteordningen. NAV Sunndal fatter vedtak i sakene etter, mens Sunndal kommune administrerer den økonomiske delen av oppgjøret med lån og tilskudd gjennom utbetaling og innfordring.
- Gjennomstrømmingen i kommunale utleieboliger må prioriteres. Man må finne andre løsninger som kan gi den enkelte leietakeren mulighet til å skaffe seg egen bolig eller mulighet til kjøpe den kommunale boligen personen allerede bor i.

